

NAŠE HLASY

**VYSOKÁ ÚROVEŇ
SLOVENSKÉHO
POLITICKÉHO VEDENÍ**

Member of:

DIRECTED BY EDITORIAL BOARD
Published weekly by "Our Voice" Pub-
lishing Co., 1255 Queen St. W., Toronto,
L.E. 6-2135. — Printed by Litera Printing
Co., Toronto. — Subscription: Canada
\$ 4.00, all other Countries: \$ 5.00

INDEPENDENT CZECHOSLOVAK WEEKLY—NEZÁVISLÝ ČESKOSLOVENSKÝ TÝDENÍK

Saturday October 12, 1963. Authorized as second class mail by the Post Office Department. No. 39. (337). Vol. IX.

ZOUFALÁ OPATŘENÍ ANTONÍNA NOVOTNÉHO

Arno Hais

Po uveřejnění dues již proslulé zprávy o revisi politických procesů hovořil jsem s jedním politicky versirovaným mužem z Prahy. Bylo to koncem srpna, řekl mi tehdy výslovně, že "zpráva" není konec, ale počátek konce. Přijdou ještě další překvapení. Shodli jsme se v tom, že oligarch Novotný má silně otřesenou posici. Za dnešních poměrů už nepostačí odstranit jen nějaké ty "plukovníky" z ministerstva vnitra, kteří pomáhali kdysi ministru Noskovi fabrikovat falešné dokumenty. Vývoj ve straně i mimo stranu začíná mu růst přes hlavu.

Neuplynul ani měsíc od tohoto rozhovoru — a překvapení jsou tady. Strana 20. září 1963 zasedala, první tajemník Antonín Novotný přednesl kritiku z předsednictva KSČ a předložil návrhy na provedení "kádrových" změn a přesunů ve složení vlády, které pak ještě tentýž den jako prezident republiky podle čl. 62 ústavy provedl. A už v neděli 22. září "Rudé právo" přineslo pohotově fotografii usmívajících se nově jmenovaných ministrů spolu s panem prezidentem. Zároveň došel gratulační telegram Nikity Chruščeva nově jmenovanému ministerskému předsedovi. Režie, jak vidíme, klapala dobře.

Strana zjistila především, že se Viliam Široký nehodí za ministerského předsedu. Neuplatňoval prý dostatečně linii strany v řídicí činnosti vlády, dopustil se některých chyb v politické činnosti v minulosti a vůbec "jeho zdravotní stav je neuspokojivý" — říká se ve zprávě. Proto se strana rozhodla, aby byl z této funkce odvolán. Zároveň ho zbavila členství v předsednictvu KSČ ze stejných důvodů. Zůstal-li členem ústředního výboru se zpráva nezmiňuje. Novým ministerským předsedou jmenovala Jozefa Lenárta, dosavadního předsedu Slovenské národní rady.

Odvolání byli také dva Mohykáni ze stalinické epochy ve funkci zástupců ministerského předsedy: přeběhlce ze soc. dem. strany inž. Ludmila Jankovcová a dr. Jaromír Dolanský, kdysi hospodářsky diktátor a poslední předseda Státní komise pro rozvoj a koordinaci vědy a techniky. Pro útěchu mu ponechali funkci předsedy Státní mzdové komise. Ludmila Jankovcová byla zároveň zbavena funkce kandidátky předsednictva KSČ a jde do penze.

V propadlísti mizí také Julius Duriš, intimní přítel Širokého a dlouholetý ministr financí, který byl zbaven nejen ministerského křesla, ale i členství v ústředním výboru KSČ. Jeho politická smrt je tedy definitivní. Jeho místo přejímá Richard Dvořák, do nedávna ještě vyslanec v Moskvě, odkud byl odvolán, aby řídil ústřední správu pro rozvoj místního hospodářství.

Dr. František Kahuda, přední ideolog KSČ, byl sesazen z ministerského křesla a jmenován pouze náměstkem ministerstva, jež dosud řídil. Špatná odměna za horlivost, kterou ve své funkci vždy projevoval. Ministrem školství a kultury se stává dr. Čestmír Cisar, bývalý vedoucí redaktor teoretického orgánu "Nová mysl" a poslední tajemník ústředního sekretariátu.

Nemesis dopadla zároveň na stalinistu první třídy, ministra potravinářského průmyslu Josefa Krosnáře, bývalého vedoucího pražského kraje, u něhož se Antonín Novotný zaučoval do tajemnického řemesla. Na jeho místo — jistě jen na čas — přichází Vratislav Krutina, suspendovaný ministr zemědělství, za jehož ministrování šlo čs. zemědělství od desíti ku pěti. Povede-li také nově mu svěřené ministerstvo stejným způsobem mohou si čs. občané už napřed utahovat opasky.

Novým mužem, který má uvést zemědělství "do švunku" je Jiří Burián. Celých šest let pracoval v zemědělství a potom už jen v sekretariátech, poslední jako vedoucí odboru v zemědělském oddělení KSČ.

František Vokáč, teprve počátkem letošního roku jmenovaný ministrem, byl sesazen na místo prvního náměstka a ministrem dopravy jmenován Alois Indra, který byl zbaven funkce ministra-předsedy Státní plánovací komise. Patrně proto, že plánoval málo "védecky", musí si proto nyní vysloužit nové ostruhy v dopravě.

Na výsluní komunistické přízně se nalézá Oldřich Černík, který z ministerstva paliv přechází do funkce ministra-předsedy Státní plánovací komise a současně se stává místopředsedou vlády místo Dolanského. Jeho místo v ministerstvu paliv zaujal dosavadní náměstek Josef Odvárka, který dva roky pracoval v hornictví a byl potom hned jmenován ředitelem dolní, nejprve v sokolovském a později v kladenském revíru.

Dr. František Vlasák, který počátkem letošního roku byl z ministerstva dopravy poslán do Státního úřadu sociálního zabezpečení, byl nyní jmenován opět ministrem a přejímá po Dolanském Státní komisi pro rozvoj a koordinaci vědy a techniky.

Jan Piller v únoru 1962 po Barákově jmenovaný místopředsedou vlády, dosud bez určitého "úvazku", byl pověřen funkcí předsedy Státní komise pro investiční výstavbu. Vedoucím ústřední správy pro rozvoj místního hospodářství byl jmenován inž. Štefan Gasparík.

A konečně byli jmenováni ještě dva slovenští ministři bez ministerstva: Michal Chudík, který nastupuje po Lenártovi do funkce předsedy Slovenské národní rady a Vincent Krahulec, předseda slovenské plánovací komise. Slovinci si totiž vynutili, aby v tomto směru byli postaveni narození českým kolegům.

Kromě těchto radikálních změn ve vládě zřizují se čtyři autoritativní komise ústředního výboru, které mají komplexně rozpracovávat a řešit základní problémy politiky KSČ. Jsou to komise ekonomická, v jejímž čele stojí Drahomír Kolder, zemědělská s předsedou Jiřím Hendrychem, ideologická, kde je předsedou Vladimír Koucký a komise pro otázky životní úrovně, jejímž předsedou byl jmenován dr. Jaromír Dolanský. Pozoruhodné je pouze to, že do ideologické komise byl jmenován také slovenský spisovatel Laco Novomeský, odsouzený ve známém procesu slovenských buržoazních nacionalistů. A přes to, že tato komise má bojovat proti dogmatickým a sektářským recidivám byl do ní jmenován též Ladislav Stoll, proti němuž se koncentrovaly útoky na sjezdech spisovatelů a Pavel Reiman, známý ultralevý úchylník.

Za celé poválečné existence KSČ nebylo ještě tak rozsáhlé "kádrové" změny jako je nyní. Nebylo by ani dnes k ní došlo, kdyby se nebyly v komunistické straně objevily tak silné opoziční proudy, před nimiž Novotného oligarchie musila nakonec ustoupit. Dlouho se vzpírala a vykupovala tím, že sváděla vinu a odstraňovala jen "vyhýbkáře".

Dokončení na str. 2.

JMÉNA NESLAVNÉ PAMĚTI

Josef Čermák

Jsou jména, jichž zvuk zní silnou a slavnou ozvěnou dlouho potom, co jejich nositelé odešli do ústraní či na druhý břeh. A jsou lidé, jichž jména mají zvuk falešného kovu, a jichž paměť, ne-li zapomenuta, je proklínána generacemi. Lidé jako Široký, Duriš...

Staly se v Československu během posledních dvou, tří let věci, jež jsou současně fraškou i tragedií a snad i příslibem poněkud snesitelnějšího života. Slyšeli jsme soudruhy dávat vysvědčení neviný soudruhům, jež včera popravili a snad i to je pokrok. Slyšeli jsme sebeobviňování z úst menších proroků a přiznání nedostatků z úst nejvyšších představitelů komunistického ráje.

Docházejí zprávy, současně se zprávami o hrozném zásobovací situaci a zanedbanosti měst a vesnic, o rostoucí svobodě nadávat (a pro nás to není svoboda

nejmenší). Přicházejí zprávy o liberalizujícím tlaku spisovatelů a kulturních pracovníků, zvláště slovenských.

Bylo by nerealistické si zakrývat, že nedávné změny v československé vládě, z níž mizí nenáviděná jména Široký, Duriš a jiná, jsou především projevem krachu dosavadní komunistické politiky. Změna několika lidí není důvodem k naději v radikální změnu režimu. Dialog, který se rozvinul, především v tisku, je zatím dialogem v rámci komunistické strany. Oblevy, v diktaturách jako v přírodě, jsou často vystřídané obdobím přituhování.

Přeče však se zdá, že ledy se poněkud hýbají i v Československu. Jsou slyšet hlasy — a je pokrokem, že je dovoleno, aby byly slyšeny — volající po zlidštění vztahu režimu k poddaným. Můžeme jen doufat, že nebudou umlčeny a že nezůstanou bez ozvěny.

ARCIBISKUP BERAN NA SVOBODĚ

Československá vláda propustila na svobodu arcibiskupa pražského Josefa Berana, spíšíského biskupa Jana Vojtašáka, brněnského biskupa Karla Skoupého, světicího biskupa olomouckého Stan. Zelu a světicího biskupa Lad. Hlada. Jmenování byli po 14 let v žalářích pro odsouzení pro umělé vykonstruované zločiny. Arcibiskup J. Beran byl konfinován na různých místech, aniž trestní řízení bylo proti němu zahájeno. Není dosud známo, zda jmenování biskupové budou moci vykonávat svůj pastýřský úřad ve svých diecích.

V souvislosti s rehabilitací Slánského a různých komunistických skupin odsouzených pro nacionalistické tendence a s odstraněním řady ministrů, kteří hráli dříve významnou roli v komunistické straně a ve vládě, dalo by se usuzovat, že propuštění katolických biskupů na svobodu je známkou jaké si liberalisace v Československu. Nutno však vystříhat se ukvapených optimistických závěrů. Navětvníci z Československa potvrzu-

jí totiž stále boj režimu proti svobodnému náboženskému projevu. Učitelé a veřejní zaměstnanci jsou zbaveni svých míst, jestliže se vrchnost doví, že se zúčastňují církevních bohoslužeb. Studentům je pak bráněno pokračovat ve studiích. Režim provádí takto diskriminační politiku na vlastním území ale velmi se rozhořčuje, jestliže se provádí diskriminace v jiné formě na Západě.

Zmíněné udalosti v Československu a zejména kritické hlasy slovenských intelektuálů a politiků potvrzují však zásadu, že lidský duch nemá se spoutat natrvalo falešnými frázemi umělé vytvořené ideologie, jejíž uskutečňování ukázalo se krachem jak v duchovní tak i hospodářské sféře člověka. Orgány exilu, které si činí nárok na exilovou reprezentaci, měly by bedlivě sledovat vývoj v Československu a vyvodit praktické důsledky pro svou práci v konstruktivním slova smyslu. Nelze se spokojit za dnešního stavu s frází "boj proti komunismu" v negativním pojetí.

KARIÉRA ANTONÍNA NOVOTNÉHO

Za éry Rudolfa Slánského byl Antonín Novotný sekretářem pražské krajské organizace. V září 1951 byl Slánský zbaven funkce generálního tajemníka KSČ a Antonín Novotný se stává tajemníkem ústředního výboru KSČ. V prosinci 1951 byl Slánský vyloučen ze strany a Antonín Novotný nastupuje do politického sekretariátu (polbyra) spolu s Václavem Kopeckým.

Důvody jeho rychlého vzestupu prozradil Karol Bacilek, tehdejší ministr bezpečnosti, když prohlásil, že proti Slánskému byl za velké pomoci soudruhů Gottwalda, Zápotockého, Dolanského, Kopeckého a nejvíce soudruha Novotného získán materiál z

aparátu strany a různých ministerstev. (Rudé právo 18. prosince 1952).

Po Gottwaldově smrti v březnu 1953 stává se Antonín Novotný šéfem strany — nejprve jako vedoucí sekretariátu a od září 1953 jako první tajemník KSČ.

Po smrti Antonína Zápotockého v listopadu 1957 kumuluje funkci vedoucího tajemníka strany s funkcí prezidenta republiky. Na jaře 1959 pak přejímá také funkci předsedy Národní fronty.

Po návratu z XXII. sjezdu v Moskvě v 1961, podává zprávu o období kultu osobnosti, prohlašuje: "Já jsem v těchto dobách v nejužším vedení strany nebyl."

MALAJZIJSKÁ FEDERACE V ČÍSLECH

Pavol Hurban

Před budovou Spojených národů v New Yorku byla právě vztyčena nová, velmi malebná vlajka. Štrnáct červenobílejších pruhů, zlatá, štrnáct-cipa hvězda, a polmesiac na modrom poli. Je to vlajka nového státuho útvaru v juhovýchodnej Azii - Malajzijskej Federácii...

Keď v pondelok nový štát vstúpil do života, v hlavnom meste krajiny, Kuala Lumpur, vypustili do jasnomodréj výšin stojedna bielych holubic. Na znak, že Malajzia chce žiť v mieri so svojimi susedami. Dvaja z nich —

Indonézia a Filipíny — sa dívajú na Federáciu nevrážne. A ešte nevrážnejšie na Federáciu nazerať komunisti. Predovšetkým čínski. Mnohí pozorovatelia súdia, že nový, západne orientovaný štát bude hrádzou proti pekinskej respinavosti...

To je však otázka budúcnosti. Co však Malajzijská Federácia predstavuje historicky, zemepisne, národopisne, jazykove, sociálne?

Mnoho napovie už nová vlajka mladého štátu. Štrnáct pruhů a

Dokončení na str. 2.

ČSNS MAMILTON PORÁDÁ OSLAVU ČSL, SAMOSTATNOSTI (45. LET) V NEDELI 20. října VE WENTWORTH ARMS HOTELU VE 2 HOD. ODP.

UMĚLECKÝ PROGRAM, MANŽELE SPRINGLOVI, REČNÍCI: ČESTNÁ ČLENKA Mrs. E. HYDER A Br. J. PAVELKA. PŘIJDTE VŠICHNI.

ZOUFALÁ OPATŘENÍ ANTONÍNA NOVOTNÉHO

Kdyby šlo jen o české země, jistě by se jí bývalo podařilo zdolat oposčení vlnu, ale Slováci zůstali pevní přes všechny výhrůžky Novotného. V diskusi na sjezdu slovenských spisovatelů kategoričky reklamovali, aby lidé, kteří vědomě způsobili utrpení a smrt a oklamali stranu a lid — byli potrestáni velmi přísně. Nejde o rekriminaci — pravil např. L. Mňačko — mrtvé už nikdo nevzkřísí. Jde o záruky! O záruky, že právo je právem, ústava ústavou, zákon zákonem a ne aktem zlovůle. Dr. Miroslav Hysko, docent katedry novinářství filosofické fakulty university Komenského označil Širokého za hlavního původce procesu t. zv. buržoasních nacionalistů, jeho referát za neobjektivní. Vycházející z dané these, již podržoval všechny skutečnosti. Nezapomnělo se, že to byl Široký, který v Clementisově případu prohlásil, že každý je zrádcem komunistu, kdo přestane věřit Stalinovi. Široký dávno již neměl na Slovensku žádné opory. Při volbách musil kandidovat za pražský kraj, aby se vůbec do parlamentu dostal, na Slovensku ho nechtěl vzít na svou kandidátku ani jeden kraj. Ze stejného důvodu musil Julius Duriš kandidovat za kraj brněnský.

Ze starých stalinistů zůstává ve vládě — kromě presidenta A. Novotného — už jen ministr zahraničí Václav David, kterého zachránilo patrně jen to, že je právě na zasedání UNO v New Yorku. Dále pak neškodná ministryně spotřebního průmyslu Božena Macháčová-Dostálová a ovšem pak ještě Zdeněk Fierlinger, předseda Národního shromáždění. Ale i na ně dojde, stejně jako na všechny jejich pohanky v krajských a okresních sekretariátech. Boží mlýny melou pomalu, ale jistě!

MALAJZSKÁ FEDERACE V ČÍSLECH

Pokračování se str. 1.

Štrnást-cípá hvězda ukazuje, že ide o federaci štrnástich krajín alebo území, ktoré sa po druhej svetovej vojne vymenili buď úplne alebo čiastočne zpod britskej zvrchovanosti. Jedenást z nich získalo nesávislot už v roku 1957. Boli do zväčša dedičné sultanáty a britské kolónie, ktoré doteraz tvorili Malajskú federáciu. V pondelok k nim pristúpil autonómny britský prístav Singapur, a dve doterajšie britské kolónie: Severné Borneo a Sarawak.

Další nádejny člen Federácie, maličky, na naftu bohatý sultanát Brunei sa zatiaľ nepripojil; zostáva naďalej pod britským protektorátom.

Zo zmienky o sultanátoch a z polmesiacu na novej vlajke by sa dalo uzatvárať, že obyvateľstvo sa hlási k Islamu. Hlási, ale sotva len z polovice. Iba oprávdiví Malajčania, etnický príbuzní Indonézčanov a Filipíncov, sa hlásia k Islamu. Takmer 38 percent obyvateľstva novej Federácie tvoria hospodársky a obchodne mocní čínski prisťahovalci, ktorých politická citlivosť a radikálne tendencie budú vraj nadiľho zdrojom obáv a starostí.

Politicky však sa čínska menšina doteraz spokojila iba druhotnou úlohou. Vnímkou tvorí iba kozmopolitný Singapur, kontrolovaný Číňanmi. Singapurská vláda je však silne protikomunistická. Dovedna má Federácia asi desať miliónov obyvateľov. Štyridsať percent tvoria islamskí Malajci, 38 Číňania, a zbytok

tvoria Indovia, Pakistanci a Európania. Zemepisne krajina predstavuje obrovský oblúk či polmesiac, skladajúci sa z tisície ostrovov a siahajúci od južného cípu Siamu až po Filipíny, dovedna asi dvestisíc stýristo kilometrov dlhý.

Po stránke vzdelanostnej mnohohojazyčné a etnicky pestré obyvateľstvo Malajzie je vo výhodnejšom postavení ako mnohí iné národy Ázie. U Malajcov gramotnosť dosahuje až 75 percent, u Číňanov, usadených v Malajsku, asi 35 percent. Taký bol stav pred pričlenením Singapuru. Pomer sa teraz zlepšil pre Číňanov, keďže vzdelanostne je Singapur vedúcim členským štátom Malajzie.

Po stránke sociálneho rozvrstvenia a politického vplyvu obyvateľstvo sa dá zaradiť do troch hlavných skupín. Najvplyvnejšou je pomerne malá, vysoko vzdelaná a k islamu sa hlásiaca vrstva aristokracie. Jej členovia sa väčšinou školení v Anglii a majú vplyvné postavenie vo vláde. Druhá dôležitá skupinu predstavujú študenti. Ich presný počet sa zatiaľ nedá stanoviť. Pred rozšírením Federácie o ďalšie štáty bolo v pôvodnej Malajskej federácii asi 5500 stredných a vyšších škôl, približne s dvoma miliónmi študentami.

Tretiu dôležitú skupinu tvoria Angličanmi vyškolení štátni zamestnanci a úradníci. Sú chrboťov kosťou štátnej a verejnej správy, a im sa pripisuje hlavná zásluha za stabilitu a hospodársku prosperitu, ktorej sa Malajsko teší od získania nezávislosti.

VYSOKÁ ÚROVEŇ SLOVENSKEHO POLITICKÉHO VEDENÍ

Pokračování se str. 1.
novinářům "administrativním zášahem". Ovšem podle dosavadního průběhu krize je zřejmé, že dnešní slovenské odhodné politické vedení se bude umět ubránit všem případným pokusům o "administrativní zásahy", které ostatně v dnešní situaci se už zdají neproveditelné a neúnosné.
PARTNER NA ČESKÉ STRANĚ?

Klíčovou otázkou při řešení dnešní situace a čím dál tím nezbytnější odstranění Antonína Novotného z politického vedení se tak stává problém najít i na české straně politického partnera, který by se stal představitelem vývojových tendencí podobných směřování dnešních slovenských postavců. Uvězněný Rudolf Barák je v tomto směru politickým otázkem, na který dá odpověď teprve budoucnost. A tak, zatímco mnoho českých spisovatelů a publicistů dnes už celkem neskrývaně hledá společnou cestu se svými slovenskými protějšky, v politickém vedení se prozatím neobjevil nikdo, kdo by umožnil české politice udělat aspoň první krůčky ven z bahna hanebné slánskiady a z dogmatického marastu, ve kterém Novotný a KSČ tak důsledně a anachronisticky dodnes setrvává. Není vyloučeno, že v příštích dobách bolestného přechodu a hledání cesty z dnešní slepé uličky bude politická úloha Slováků v celostátním měřítku větší, než bývalo a dodnes je zvykem. Je naděje, že to bude jen na prospěch budoucích spravedlivějších vztahů českého a slovenského národa.—FEC.

UHLÍ PRO DOMÁCNOST

Na četné dotazy zda bude letos v zimě lepší zásobování uhlím než loni, oznámilo ministerstvo paliv, že letos — díky havířům hnědouhelných dolů, kteří se přes zvýšený plán zavázali, že vytěží o milion tun uhlí více! — může být situace lepší. Zásobování záleží hlavně na dopravě — poznamenává přitom ministerstvo.

S kvalitou je to horší. Doly totiž dodávají vzhledem k nedostatečné kapacitě třídíček — i uhlí netříděné, přímo z těžby. A uhelné sklady je pak dodávají bez jakýchkoliv ohledů každému zájemci, který je právě na řadě. Jeden pak dostane kvalitní tříděné uhlí nebo brikety, zatím co jiný zas dodávku, v níž je více jilu, mouru a kamene než vlastního uhlí — stěžují si "zemědělské noviny".

závodě, špatně zařízeném, máme jich asi 200 tisíc kusů na skládě — přiznává informátor — ale nikdo je nechce, protože se s nimi dá dělat všechno možné, jenom ne kosit. Přes to je obchodní orgány daly do prodeje, aniž by se přesvědčily o jejich kvalitě. Dováží se tedy koky z Rakouska a letos také z Jugoslaviie a Maďarska.

Drobné průmyslové nářadí pro zemědělství vyrábí zmodernizované železářny v Čenkově. Podle informací z min. vnitřního obchodu chybí však zemědělství zatím např. 150 tisíc rýčů, 158 tisíc vidlí, 512 tun podkov na okování koní a pod.

Jediným výrobcem podkov v republice je výrobní družstvo "Monta" v Píšťanech, to však nemůže s plánovanou výrobou podkov stačit pro nedostatek hutního materiálu. Proto se musí podkovy kupovat v cizině. Letos slíbilo Maďarsko, že jich dodá v třetím čtvrtletí asi 200 tun, aby aspoň tu nejpotřebnější koně dostali něco na nohy — poznamenává autor v Rolnických novinách.

Železářny v Nové vsi určené k výrobě řetězů, dodávají jen čtvrtinu potřebného množství řetězů na uzavírání dobytka.

Takhle pomáhají komunisté zemědělcům v jejich těžké práci a přitom jim výrobní plány soustavně zvyšují.

OZNÁMENÍ V ZÁJMU VEŘEJNOSTI

STRUČNÉ UPOZORNĚNÍ NA PŘEDLOHU PŘIPRAVOVANÉHO

LEČEBNÉHO POJIŠTĚNÍ

Vláda Ontaria vybrala skupinu poradců, kteří:

1. Se zřetelem na všeobecné zdravotní a hmotné dobro občanstva Ontaria a k dosažení sociálního, hospodářského a zdravotního prospěchu pomocí zřízením a prováděním vhodného programu léčebného pojištění mají...

provádět výzkum studijními a diskusními schůzkami s mluvčími příbuzných oborů a připravit návrh na podrobné provádění léčebného pojištění ve shodě se základními zásadami a účelem zákona 163 z roku 1962-63, přijatého parlamentem provincie Ontaria.

2. Po prostudování a uvážení mají předložit doporučení doplnků a změn tak, aby mohly být přijaty plinomocně a předloženy ke schválení ministerskému předsedovi a ministerské radě v Ontariu.

Přihlášení k podání návrhů musí být předloženo tajemníku nejpozději do 11. října a propracované a podrobné návrhy (25 kopií) do 15. listopadu témuž úředníku.

Dr. J. Gerald Hagey,
předseda

T. C. Clark, tajemník
Room 418, 67 College St.
Toronto 1,
Telefon 365-4024

KANADA ZEMĚDĚLSKÁ VELMOC

Nedostatký v živočišné a rostlinné výrobě komunistického světa upírají dnes hladové oči na naši mladou a svěží zemi — Kanadu. Když si uvědomíme, že 18 milionů Kanadánů pomáhá zasobit 220 milionů Rusů, 730 mil. Číňanů, 35 mil. Poláků a 14 milionů Čechoslováků musíme si přiznat, že Kanada je zemědělská velmoc. V Československu otázka osevu a sklizně byla kdysi záležitostí jen zručných rukou odborných zemědělců a dnes je otázkou neobdorných rukou celého národa včetně školních dětí. Závěr toho nemůže být jiný než naprostá nesoběstačnost jak v živočišné, tak v rostlinné výrobě.

Na Slovensku se již začali vypořádávat s chybami komunistické nauky a verbují do zemědělství

bývalé vlastníky. Otázka osobního vlastnictví zemědělské půdy je jen otázkou příštích dnů. Již začali s radikální výměnou vedoucích na zodpovědných místech vysokých úřadů včetně soudruha Širokého.

Slovenská "PRÁCA" ze dne 20. Augusta píše doslovně: Pekari ako chlieb — vypečení i nedopečení.

Obsah článku plně vystihuje příčiny a nedostatky ve výrobě chleba. Od 5. července bylo přikročeno k radikálním opatřením a bylo vyměněno 116 vedoucích pekárů. Odpor proti režimu hladu pokračuje plným tempem to do kazují různá hesla na státních budovách jako:

JESTĚ JEDNU KUBU

A

UTREME SI HUBU jk.

RADOSTI KONSUMENTŮ V ČSSR

Pražská "Práce" pod titulem "Hlost a ryba třetí den..." přináší tuto stížnost z řad spotřebitelů:

Pokud jde o hosta, jsem se zkušenostmi na štiřu. Zato však, co se ryb týče, vím své — i když se jedná o ryby konzervované, nesoucí na svém plechovém obalu lhrdě nápis "Rezy z ruských sardinek pasterované". Není také pravda, že páchly po třech, čtyřech či více dnech — v uzavřeném plechovce. Ne, ale sedmý den po zakoupení se víčko konzervy najednou nafouklo, devátý den vypouklo i dno. V dalších dvou dnech se sardinky asi rozmnožily a krabice každým dnem hrozí prasknutím.

Zaplať pámbůh za novinky — nepřehází jich do obchodu moc — ale nejsem zvědaví na zmetky! Je snad výrobcí, nář. podniků Rybena v Praze, jedno, že spotřebitel vyhodí peníze za výrobek, který, jak praví nápis na

krabici, je v záruce šest týdnů? Ode dne výroby však uplynulo teprve třináct dní a už tohle! Nakonec, aby byl člověk ještě rád, že konzerva sama "avisuje" — pozor, kazím se! Některá nemá ani tolik slušnosti, aby se nafoukla.

Nejde však jen o zmetky ukryté v plechovkách. Nedávno jsem byla svědkem bezostyšné prodávajícího zeleného salámu, schovaného v zemi — pod názvem "obložené housky". Dále masa, které vyhlíželo sice normálně, ale po upečení odporně páchlo rybím tukem. Nemyslím, že by se našel odvážlivec, který by je okusil.

Tady nejde o peníze — za rybi konzervu konkrétně o pětá šedesát Korun — ale o následky — upozorňuje "Práce" a žádá občanské kontrolory, aby konali lépe svou povinnost.

PRO ZEMĚDĚLCE NENÍ NÁŘADÍ

Ačkoliv v r. 1962 byla norma zásob hospodářského nářadí v obchodech "vysoko překročena", chyběly zemědělcům mnohé běžné druhy výrobků: lopaty, hrábě, všechny druhy vidlí, kované motyky, zahradnické nářadí, síta na obilí, strojíky na řezání krmiv, pozinkovaný drát, králíkářské pletivo, obloukové pily amonné

jiné výrobky, které již po leta nelze dostat, nebo které jsou k dispozici jen v malém množství.

K zásobování JZD a zemědělců vůbec průmyslovými výrobky je plánem určeno osm organizací. Dodavatelů je tedy víc než dost, ale zásobování je pod vši kritiku. Známá je historie s kosami. Vyráběly se v jednom brněnském

ČEŠTÍ SKLADATELÉ NA PROGRAMU SEZONY TSO V MASSEY HALL

Subskripční koncerty Torontského Symfonického Orchestru mají na pořadu během nastávající zimní sezony 1963-64 skladby řady českých hudebních skladatelů. V úterý a ve středu 5. a 6. listopadu bude hrána Morawetkova symfonie č. 4. V úterý a ve koncertech pořádaných 26. a 27. listopadu bude na pořadu Dvořákova symfonie č. 4. V úterý a ve středu 10. a 11. prosince polovina celého koncertu bude vyplněna českou hudbou. Nejprve to bude předehra k Smetanově "Prodané nevěstě". Potom bude ná-

sledovat symfonická báseň Leoše Janáčka "Taras Bulba". Tato skladba bude mít zároveň svou kanadskou premiéru. Jsme velmi vděční dirigentu a hudebnímu řediteli Torontského Symfonického Orchestru Waltru Susskindovi za tento výběr a tak za propagaci české hudby v Kanadě. V příštím roce v únoru vystoupí na koncertech TSO jako solista český hoboista působící nyní v Austrálii Jiří Tancibudek. Bude hrát Straussovo "Concerto pro hoboj a orchestr".

RUSKO A EVROPA

PRVNÍ VYDÁNÍ TŘETÍ HO SVAZKU MASARYKOVA DÍLA — V ANGLIČTINĚ

Krátce před první světovou válkou Tomáš Masaryk dokončil třetí svazek svého velkého díla o Rusku. První dva svazky vyšly česky pod názvem Rusko a Evropa a anglicky "The Spirit of Russia". Před dokončením díla vypukla válka a Masaryk šel do exilu. Před svým odchodem zničil dokumenty, o kterých se domníval, že by byly pro rodinu nebezpečné a skryl svoje literární práce, mezi nimiž třetí nedokončený svazek o Rusku, psaný německy. Po skončení války nedošlo již k vydání třetího svazku (jenom k znovuvydání prvních dvou svazků), až teprve r. 1959 byl rukopis předán Dr. Alici Masarykovou a Olgo Revilliodovou společnosti Masaryk Foundation Trust, právě založené na podnět presidenta Masaryka "k sebrání a vydání spisů Masarykových, neb členů jeho rodiny, k rozšíření vědomostí o zásadách, které Masaryk považoval za nezbytné pro zdraví a progresivní demokracii." Zvláštní důraz je kladen na vydání dosud nevydaných rukopisů Masarykových.

Členy Masaryk Foundation Trust jsou prof. Václav Illavský, Dr. Svata Pirková Jacobsonová z harvardské university, pí. Ruth Crawford Mitchell, býv. ředitelka National Room Program na university v Pittsburghu, Dr. Kenneth Miller, předseda American Relief for Czechoslovakia za druhé světové války a Dr. John Tábor, člen státního kabinetu v Pensylvánii.

Nejdříve byla zhodnocena studie o Rusku se zřetelem na dnešní dobu. Je možné vydát nákladné dílo psané před více než padesáti lety? Rukopis byl dán k posouzení odborníkům Masarykových děl, ruské literatury z 19. stol., se znalostí slovanských studií zde a v Anglii. Byli dotázáni, zda by mohli doporučit vydání tohoto starého díla a až na malé výjimky znali nadšeně vydání doporučovali. Profesor ruské literatury George Gibian na Cornell universitě se ujal povinnosti

redaktora, s pomocí odborníků pro anglický překlad z němčiny. Dr. Ladislav Radimský, jemuž bylo uloženo podat výtah díla podal toto vysvětlení: "Masarykův spis chtěl vyložit ducha a duši Ruska analýzou děl Dostojevského. Masaryk však při své práci poznal, že Dostojevského nelze pochopit bez promítnutí jeho osobnosti na pozadí celé kulturní a politické historie ruského národa. První dva svazky Masarykova spisu tuto čtenáři předvedly. Svazek III., který nyní bude zveřejněn poprvé, studuje především Dostojevského a jeho vztah k jiným postavám ruského a evropského písemnictví, například k Puškinovi, Turgeněvovi, Tolstojovi a Gorkému. Svazek III. je tedy vlastním středem celého spisu a jeho překlad a vydání v anglickém jazyku bude velmi cenným a vítaným přínosem k Masarykovu literárnímu odkazu."

Na základě zhodnocení těchto odborníků oznámil Masaryk Foundation Trust, že nákladné dílo vydá. První kniha, kterou vydal Masaryk Foundation Trust r. 1960, krátce po svém založení, byly vzpomínky Dr. Alice Masarykové "Dětství a mládí". Československé národní radě americké byl dán za úkol prodej a propagace knížky v krajanských kruzích. Knížka měla velký ohlas, na naše dnešní poměry neobyčejný a zpodobila v našem prostředí upřímnou radost. (K dostání v Radě, 4125 West 26th St., Chicago 23, cena \$ 2.50.)

Nyní se Trust odvažuje nákladné vydání velkého díla, třetího svazku "The Spirit of Russia". Trustees si též vzali za úkol vytvořit ústřední úschovnu pro rukopisy, díla a kopie všech vydaných i nevydaných Masarykových spisů týkajících se první Československé republiky z let 1918 do 1938 a za to jsme americkým přátelům zavázáni velkým díkem.

SLEPÍ HUDEBNÍCI A NOTY

Svět hudby poznal už řadu slepých umělců. Jsou mezi nimi hudebníci, kteří patří k nejlepším, přesto že nemohou číst noty. Je pravda, že se vydávají noty tištěné Brailleovým písmem pro slepé. Ale... O tom "ale" napsal slepý houslista z Československa, Mikuláš Grosz:

"Louis Braille vynalezl systém písma založený na vyražených, vystupujících tečkách. Stále se ho užívá. Ale s tímto písmem se nikdy nepočítalo pro tištění not. Používá se ho — s jistou adaptací — jen proto, že ne jiného neexistuje... Je bohužel naprosto neuspokojivý a nedostatečný a nemůže vyhovět požadavkům profesionálních hudebníků... A stejně ve vydávání not Brailleovou metodou pro slepé je hrozný chaos na celém světě. Neexistuje ani jednotný systém, který by se používal ve všech zemích... A některé skladby jsou vydávány mnohokrát a jiné vůbec ne, a na většinu je poznat, že ředitelé či správci tiskáren s tím nemají dostatečné zkušenosti a někdy ani lůdně pořádně nerozumí..."

Naštěstí situace se zkrátka zlepšila. Grosz sám na tom má zásluhu a hlavně pak Jehudi Menuhin, kterého mnozí považují za nejlepšího žijícího houslistu na světě. Grosz jednou navštívil Menuhina v jeho bytě v Londýně. A jak spolu hovořili, zrodila se myšlenka, která — jako většina velkých myšlenek — je v jádře prostá: vydávat pro slepé noty, které vypadají stejně tak jako noty pro vidomé — jediné s tím rozdílem, že jsou tištěny v reliéfu, vyražencím do papíru. Financování prvního svazku not pro slepé v reliéfu — s úvodem a instrukcemi tištěnými Brailleovým písmem — se ujal švýcarské nakladatelství Musicagence v Bernu. Jehudi Menuhin má nad celým podnikem záštitu a bude dohlížet na výběr a zpracování materiálu. Mikuláš Grosz byl pověřen technickou přípravou projektu. První svazek se už tiskne v Chicagu.

OTÁZKA BEZ ODPOVĚDI:

K tomu si dovoluji poznamenat: "To ty stroje co tam byly už také odvezly na Kubu?"

V pralese ve střední Africe vařili dva černoši v kotli československého montera. Jeden z nich se ptá druhého: "Pane inženýre, co říkáte, je už maso měkké?" Druhý odpověděl: "Pane doktore, myslím, že ano." A tak montera snědl. Nakonec oba svorně konstatovali: "To bylo ale žrádlo. Rozhodně lepší než ve studentské mense v Praze."

ZKAZKY Z EXILU

Valerie Bilá:

V naší pohutě době, kdy prsa se dnohu bud vlastenckým nadšením nebo úpějí vzlykavým bolem vzpomínání, se ve mně někdy pohne čertík vzpurného posněchu a ironie — odpustte zda dravé, zajisté však zdravé, alespoň pro mou vlastní náladu. Z této přechodné nálady vyplynulo několik okamžitých poznámek do mého deníku exulantky, jež, doufám, spíše rozveselí než rozezlí. DNES O NAŠÍ EXILOVÉ ŽURNALISTICE:

Pravopisné chyby. Kdo by řekl, kolik jich je možno napáchat? Existuje vůbec ještě správná čeština, a když, kde se ji naučíme?

Exilový spisovatel. Psal tak dobře, že si mohl dovolit nebyť domýšlivý.

Její bohatství. Česká řeč nemá frázi. Je to řeč, na kterou si zahrajete dle nálady. Každá fráze je zbytečnou leností diletantů.

Cizí slova. Není na tom dosti, že je píšeme, jak vyslovujeme, ale už je píšeme, jak je nesprávně vyslovujeme.

Ukáзка úpadku literatury u nás doma. (Z krajanských novin) Otiskujeme celou novelu, abyste si konečně přečetli něco

NOVÉ KOZICHY
NA MÍRU. PŘE-
MODELOVÁNÍ
Zboží se zárukou
Odborné opravy
FRANK PECH
238 KING ST. E. HAMILTON,
Ontario Tel.: JA. 2-8926

podle svého vkusu. Není to hrozná pornografie?

Pozvánka. Přednáška bratra spisovatele se bude odvíjet v sále "Domoviny" a ne "Na cvičebně". Změna z technických důvodů. Recepce spojená s holdem pouze pro zvané. Dámy bez dlouhých sukni nemají přístup.

Antiamerikanismus. Páří se neodvratně s prokomunismem a hálí se v úšlechtilý idealismus. Zakrývá komplex méněcennosti.

Disarmament movements. Někdy je nutno též něco udělat pro mír a ostatně se k tomu hlásí všechny lepší ženské spolky. Odzbrojovací huťi přispívají k publicitě. Snadno se při nich možno nastydnout, ale jinak nejsou namáhavé.

Bratře a sestro! Musím ti tak říkat, poněvadž jinak bych měl sto chutí se s tebou poprat.

Exilový vlastenec. Tak je nazýván veřejně obvykle ten, od něhož něco chceme a zadarmo, nebo ten, který zemřel.

Přispěl bohatou hřívnou. Poněvadž byl tak chudý, že nic jiného neměl.

Svoboda se dá vybojovat pouze krví. Jenomne mou vlastní.

VDOLKY — NOVÁ AMERICKÁ VÁŠEN

Staré české přísloví praví, že "někdo rád holky, někdo vdolky". Pokud jde o Američany, bylo vždycky jasné, na kterou stranu se převážná většina z nich kloní. Ale svědomitý reportér musí zaznamenat, že handicap, ku kterému jsou tu — jistě navzdory — odsouzeny vdolky, se nyní zmírňuje. Přesvědčili jsme se o tom jednu sobotu, když jsem na "bra" kým výletě z New Yorku odešel v necelé půl hodině hned dva zbrusu nové, elegantní obchody u silnice samé sklo a chrom a velká parkoviště — oba s nápisy "Palác vdolků". A když jsme se pár dní potom dočetli, že takových nových "Paláců vdolků" je po Americe už několik set a že se jich v současné době každý týden vyrojí — či snad by bylo příhodnější říci vykyne — několik týdnů.

Před lety Američané přišli na jednona chut italské specialitě — obrovskému tenkému koláči se sýrem a rajským protlakem, zvanému pizza — a v několika krátkých letech zemi zaplavily snad statisíce obchodů a obchůdků s pizzami. Jsou ještě v provozu, ač v posledních letech je početně předstihují prodejny — vlastně "paláce" koblih. A nyní to tedy budou vdolky. Vdolky, livance, palačinky, blintze, tortillas, crepe-suzette... odrůd a pojmenování má tento pokrm spoustu. V jednom z těch dvou "vdolkových paláců" u New Yorku, u kterého jsme se zastavili, nabízel 37 různých druhů — vdolky se smaženou vajíčkem, s kuřecím masem, s karbanátem; livance se syropem, s marmeládou, se zmrzlinou;

palačinky s tvarohem, s ovocem, s cukrem a citronovou šťávou, a tak dále. To, co my jsme si dali, bylo na jídelničku popsáno takto: "Perské palačinky — z jemného vaječného těsta, naplněné rozsekanými jahodami a broskvemi, pokryté hustou sáňanou smetanou: pochoutka tak exotická jako sen o Perle orientu."

Vdolky a jejich odrůdy se v našem zpracování a úpravě podávají snad ve všech zemích na světě. Ale zřejmě se vyskytl Američan, který došel k názoru, že co jim dosud chybělo je hromadná, prakticky automatická výroba, přesvědčivá reklama, důmyslná distribuce a prodej. Z firem, které se na to specialisovaly, jsou už dvě mamuti. Hledají koncesionáře inseráty v novinách. Máte-li nebo půjčíte-li vám někdo několik tisíc dolarů, můžete si koncesii koupit. S ní ovšem dostanete různé služby. Firma nejdříve prozkoumá tržní podmínky v oblasti, kterou si zvolíte, aby pro vás "Palác vdolků" našla nejvhodnější umístění. Pak vám "palác" postaví, zařídí a pronajme. Pak vám udělá reklamu. Mezitím jste už prošel jejím kursem, ve kterém se teoreticky i prakticky poučíte, jak "palác" vést a jak v něm pracovat. Musíte se zavázat, že těsto i všechny ostatní materiál budete objednávat pouze u této firmy — i papírové ubrusy, i kávu, které každý zákazník může zadarmo vypít každé množství. O výdělky se s vámi firma rozdělí — podle toho, kolik vy jste investoval do ní a ona do vás. A už se nesete s vinou, která Amerikou právě probíhá.

NÁROD SE BAVÍ

Zahraniční novinář navštívil Prahu. Přát si poznat československé kriminály. Jeho přítel mu poradil: "Stoupni si na Václavák a začni volat. 'at žije Hitler' a budeš hned za mřížemi. Novinář tak učinil, avšak nic se nepřišlo. Lidé se sice kolem něho shlukli, někteří mu dokonce poklepávali na rameno, aby se uklidnil, ale prohlášovali: 'Hitler byl velkej lump, ale za něho jsme se alespoň najedli'."

Zahraniční host dostal tedy nový typ. Měl jít znovu na Václavák a křičet, at žije Kennedy a Amerika. Novinář si téměř plicí vykřičel, ale zase se nic nestalo.

Žádný estebák, žádný policajt, žádné zatčení. Lidé znovu poklepávali novináři na bedra a říkali: "Kennedy je fajn chlap a jen aby zde ti Američané už byli."

Stoprocentní úspěch si přítel sliboval od následující rady: "Běž na sovětské vyslanectví a v hale vykřikuj, že Chruščov je vůl, hned tě zabásnou." Novinář šel tedy na vyslanectví a v hale vyřval: "Chruščov je vůl, Chruščov je pitomec..." Hned přiběhl k němu jeden ruský zaměstnanec vyslanectví a zděšeně a s prstem na ústech mu domlouval: "proboha, past, psst, buďte tiše. To my víme všichni, ale máme zde jednoho českého komunistu a ten by to mohl prásknout..."—FEC.

JOHN GREGOR
Dovoluje si osmámit, že opět provádí
veškerý Plumbing Heating, opravy a
nové práce, pod firmou
**QUALITY PLUMBING & HEATING
COMPANY**
Volejte LE 3-8396

YAROSLAV HUBER
ADVOKAT a NOTAR
347. BAY STREET
Suite 210
Tels.: EMpire 8-5536 - 927-1196
Toronto 1

**ČESKÁ CUKRARNA
V HAMILTONĚ**
doporučuje
všechné dorty
mandlové a ořechové,
české punchové dorty
a výborné zákusky

JOE'S
BAKERY & COFFEE SHOP
113 KING ST. E. — JA 9-3323
Navštivte naši kavárnu!

L. LUNSKÝ, OPTIK
Prohládky očí - Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

\$ 150.—
SLEVA NA VÝLETNÍ
LETENKU

AIR & OCEAN
TRAVEL CENTRE LTD.
1 ADELAIDE ST. E.,
(roh Yonge St.)
TORONTO
EM 3-8888 (4 linky)
KAREL BUZEK,
Notář.

Ušetřete na nábytku,
když nakoupíte přímo v továrně

UNITED FURNITURE FACTORIES
Showrooms
511 KING ST. W. - EM. 8-7316
Stereo HI-FI importujeme přímo
z Německa
3 POKOJE \$ 159.00

Bohoslužby v rodném jazyce
se konají každou neděli o
11. hod. ráno v čs. baptistickém
kostele na 1624 Queen
Street West.

Zpíva pěvecký sbor.
Každý srdečně zván.
Rev. J. Novák, Tel. 762-5960

PROCK INSURANCE AGENCY
124 PANDORA CIRCLE
SCARBORO, ONT.
AXminster 3-7916
AUTO - POŽÁR - BONDY
Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

EVROPSKÁ LÉKARNA
posílá

LÉKY DO ČSSR
Rychlé a přesné dodání

HILARY'S DRUG STORE
344 BATHURST ST.
TORONTO
Tel.: EMpire 8-1059

Z HAMILTONU

Ač bylo před tím zima a ošklivo, neděle 15. září přinesla sluníčko a teplo a rozzářené tváře všech na pikniku ČSNS na farmě u Petřkú. Staročeská hojnost jídla a pití střídala se s volejballem, střelením o ceny a dětskými hrami a závody. Návštěva byla opravdu společenský úspěch odbočky.

PASSAMAQUODDY

V místě, kde hranice mezi Spojenými státy a Kanadou vbíhá do Atlantického oceánu, leží mořský záliv s indiánským jménem Passamaquoddy. Nepotrvá dlouho a toto jméno bude dobře známé — v místě se buduje projekt, jaký nemá ve světě obdoby. President Kennedy o něm řekl, že je to — citujeme — „jeden z nejužasnějších a neblahodárnějších projektů, jaké kdy lid Spojených států podstoupil ve spolupráci s jinou zemí.“ Je to projekt, jak spoutat mořský příliv k výrobě elektřiny ve velkém měřítku.

Záliv Passamaquoddy vypadá na mapě jako jezero. Na straně, kterou přiléhá k moři, je v něm totiž podlouhlý ostrov zvaný Jelení. Z moře do zálivu vedou tak jen dva průlivy u severního a u jižního cípu ostrova. Oba jsou tak úzké, že se v nich dají postavit vrata jako v plavebních propustích. Těmi — a několika stavidlovými hrázemi a přehradami na nejnižších místech Jeleního ostrova a přilehlých cípů pevniny se dá záliv úplně uzavřít. A těsně na jih od zálivu Passamaquoddy leží záliv zvaný Cobscook, který vypadá podobně: Na straně, kterou přiléhá k moři, je v něm také ostrov, a i tento záliv se dá několika vraty a přehradami úplně uzavřít. Je však — a to je důležité — hlubší. Oba zálivy spojuje úzká proláklina, která je při přílivu pod vodou, při odlivu suchá. Rozdíl ve výšce vodní hladiny při přílivu a odlivu je v tomto kousku světa neobyčejně velký: šest metrů. Čili jsou tu podmínky, které jsou pro využívání mořského přílivu k výrobě elektřiny neobyčejně výhodné.

Američané i Kanadáné o takovém využívání už dlouho přemýšlí. V roce 1919 vypracoval na to bostonský inženýr jménem Dexter Cooper plán, jehož uskutečnění by stálo 150 milionů dolarů; projekt se měl financovat soukromým kapitálem a po deseti letech projednávání a tahačnic, v roce 1929, se shroutil spolu s americkou bursou cenných papírů. President Franklin Delano Roosevelt (který mimochodem, trávval dovoleně na ostrově Campobello přiléhajícím k zálivu Cobscook) oprávil Cooperův plán v roce 1935 s tou změnou, že projekt měla financovat federální vláda, a kongres skutečně odhlasoval sedm milionů dolarů na přípravu. Před dvěma roky Cooperův návrh i jiné návrhy znovu prodávávala společná kanadsko-americká komise a došla k závěru, že žádný z projektů není ekonomický. Ale nyní došli k opaknému závěru odborníci amerického ministerstva vnitra — (ve Spojených státech má ministerstvo vnitra na starosti právě projekty tohoto druhu, nikoli policie nebo vnitřní bezpečnost). Odborníci vypočetli, že díky nejmodernějším vymoženostem v konstrukci turbin a vysokovoltážním elektrickým vedením by bylo možno v zálivu Passamaquoddy vyrábět pomocí mořského přílivu elektřinu, která by v sousedních amerických státech a kanadských provinciích byla o polovinu lacinější než elektřina vyráběná jinak. Vyplátilo by se tedy starý Cooperův projekt uskutečnit — přestože by to stálo, ještě než by se vyrobila první kilowatt hodina elektřiny — plnou jednu miliardu dolarů, President Kennedy tedy

nařídil armádním odborníkům, aby vypracovali definitivní a podrobné plány, které by mohl předložit kongresu s návrhem na schválení projektu a přidělení peněz. Kanadský ministerský předseda Lester Pearson oznámil, že i v Ottawě se projekt začne bezodkladně projednávat. Možná tedy, že stavby přehrad a elektráren začnou ještě letos. Potrvají 15 let.

Jednou bude projekt v zálivu Passamaquoddy fungovat takto: V době přílivu se otevřou stavidlová vrata v propustech mezi pevninou a Jelením ostrovem. Do zálivu se nahnou dvě miliardy krychlových metrů vody. Vrata se zavřou. Vrata k přilehlému zálivu Cobscook zůstala zavřená, takže je tam hladina vody nižší a možno do ní vypustit vodu ze zálivu Passamaquoddy kdykoliv, bez ohledu na dobu přílivu či odlivu. Voda se asi bude vypouštět mezi pátou a šestou hodinou večerní, kdy je největší spotřeba

elektřiny. V této době — za jednu hodinu — vyrobí elektrárna stojící mezi oběma zálivy jeden milion kilowattů elektřiny. Velmi laciné elektřiny. Je pravděpodobné, že kolem zálivů Passamaquoddy a Cobscook ve Spojených státech i v Kanadě vyroste nová průmyslová oblast.

SKLÍNKARI

Byli, ale už nejsou. Nosovali na hlavě velikánský koš, podobný koši prádelnímu, plný skleněných drobností. Pod jeho tíží měli na temeni hlavy hadrovou placku, aby tolik netlačil při nesení do hlavy. V koši byla skleněná laciná krása, jako odlévky či stopky, solničky, pepřenky, olejníčky, talířky, cukerníčky, ždímký na citron, skleněné lžičky na kompoty, a jiné jarmareční zboží. Povětšinou to byli muži vysocí, štíhlí, osmahlí, a co je zajímavé, i málomluvní. Nesmlouvali nino-

ho, a nepřemlouvali také kupce ke koupi. Prodávali na výročních trzích, ale hlavně chodili prodávat po domech. Byli vždy dva spolu, asi proto, aby ze dvou košů byl větší výběr. Zazvonili nebo zaklepalí nejprve na dveře. Po vyhlédnutí paní nabízelí, koše stále na hlavách, své křehké zboží. Teprve pak, když zákaznice si chtěla něco vybrat, sejmuli koše šikovně s hlavy na zem. Pod odhnutým bílým povlakem zaleskly se vázičky, popelníčky, figurky, a jiná křemičtá křehkotina. V každé ruce mezi prsty dvě tři věcičky, aniž by jim vyklouzly, ukazovali zájemcům. Váza hrála proti slunci všemi duhovými barvami, jak ji sklínkař umně ukazoval se všech stran, po výbrusu, dnem i tenkými stěnami. Po uzavření koupě nasadili koše opět na hlavu, a širokým vážným krokem odcházeli dále. To byli sklínkaři.

Nemocí sinu, nosu se velmi často vyskytují v této části země. Některé příznaky naznačují nesnáze, bolesti hlavy v čelní části, bolesti očních důlků a bolesti nosu. Výtok z nosu je častý, oči jsou narušené a slzí. Neschopnost těla přizpůsobit sliznici nosu, krku a sinu častým změnám počasí zdá se hlavní příčinou nesnází. Toto je způsobeno nedostatkem správné kontroly sliznic nervovým systémem. Může to být prokázáno, že i když se cítíte lépe tím, že změníte pobyt a žijete v suchším podnebí a nebo vyšší poloze, při náratu se dostaví ty samé nesnáze.

ROZPRÁVY O ZDRAVÍ

PETER L. OLIVER D.C.
DOCTOR OF CHIROPRACTIC

NEMOCI NOSU

BUY
CSB
63

JEDNODUCHÁ KOUPE

Kanadské Úsporné Bondy můžete koupit za hotové peníze nebo na splátky. Koupíte je také na Úsporný platový Plán v práci — nebo v bankách, u oprávněných investičních agentů, obchodníků cenných papírů, záložen a půjčovnic společností. Jsou v hodnotách 50 dol., 100 dol., 500 dol., 1.000 dol., a 5.000 dol., až do hranice 10.000 dol. na jednu osobu. Vejdou se do každé peněženky!

SNADNÉ PROPLACENÍ

Kanadské Úsporné Bondy můžete proplatit za hotové peníze kdykoliv a dostanete jejich zvanou hodnotu plus nahromaděný úrok. Kdykoliv potřebujete hotové peníze, stačí když vyplníte výměnný kupon připojený k Bondu a zanesete jej do své banky. Dostanete své peníze bez průtahů, Kanadské Úsporné Bondy jsou lepší než hotové peníze!

VÝNOSNÁ ÚSCHOVA

Úrok z Kanadských Úsporných Bondů se připisuje každoročně vždy 1. listopadu - 4½ proc. z každého roku během prvních dvou let, 5 proc. z každého roku během dalších šesti let a 5½ proc. z každého roku během zbývajících čtyř let — což znamená, že průměrně vám hodnota vzroste o 5.03 proc., podržíte-li si Bond až do chvíle uzrání. Během dvanácti let bude mít každý sto-dolarový Bond celkovou hodnotu 161.00 dol.

CANADA SAVINGS BONDS/63

CSB-15